

INFORME JURÍDIC COMPLEMENTARI

Data: 10 de juny de 2016

Assumpte: Projecte d'ordre per la qual es fixen els preus públics de les perícies efectuades a sol·licitud de particulars per l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya, en les reclamacions extrajudicials per fets relatius a la circulació de vehicles de motor

Sol·licitant: Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia

1.- ANTECEDENTS

En data 25 d'abril de 2016, aquesta Assessoria Jurídica va emetre un informe jurídic favorable, amb diverses consideracions, en relació amb el Projecte d'ordre per la qual es fixen els preus públics de les perícies efectuades a sol·licitud de particulars per l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya, en les reclamacions extrajudicials per fets relatius a la circulació de vehicles de motor, com també en relació amb la documentació que acompanyava el referit Projecte d'ordre.

En data 26 de maig de 2016, la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia ha emès una memòria complementària sobre el Projecte d'ordre. Segons apunta la referida memòria, el nou text del Projecte d'ordre incorpora els canvis proposats pel Gabinet Tècnic del Departament de Justícia, en els termes que s'expliquen a la referida memòria, com també recull les observacions que sobre el contingut substantiu de la disposició projectada va fer l'Assessoria Jurídica en el seu informe jurídic.

2.- CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

Pel que fa a l'estructura del nou Projecte d'ordre aquest consta d'un preàmbul, sis articles, una disposició final i es completa amb un annex.

Pel que fa al preàmbul, s'han incorporat, d'acord amb l'observació formulada en l'informe jurídic de 25 d'abril de 2016, uns primers paràgrafs relatius als títols competencials que fonamenten l'ordre projectada, tant en matèria d'Administració de justícia (article 105 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya), com en matèria de les finances de la Generalitat (article 202.3 EAC).

Com a qüestió formal, al segon paràgraf se suggereix modificar *“l'article 202.3 estableix”* per *“l'article 202.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya preveu”*.

Igualment, d'acord amb el suggeriment de l'avantdit informe jurídic s'ha inclòs al preàmbul un paràgraf relatiu a l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya. Únicament, pel que fa a la referència al Decret 302/2001, de 20 de novembre, com a norma mitjançant la qual es va crear l'Institut, atès que el Decret 302/2001 va ser derogat pel Decret 411/2006, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, es proposa o bé suprimir la referència al Decret 302/2001, de 20 de novembre, o bé incloure també una referència al vigent Decret 411/2006, de 31 d'octubre.

Per acabar, s'ha incorporat al preàmbul un penúltim paràgraf del tenor següent: *“Aquesta Ordre té per objecte fixar els preus públics com a contraprestació de les perícies efectuades per l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya. De la mateixa manera, i tenint en compte les bases d'actuació que estableix el Reial decret 1148/2015, de 18 de desembre, es regulen alguns aspectes del procediment de sol·licitud i d'emissió dels informes pericials i del pagament del preu”*.

En aquest sentit, cal recordar que, d'acord amb la seva disposició final primera, el Reial decret 1148/2015 es va dictar a l'empara del que disposa l'article 149.1.5a i 6a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria d'Administració de justícia i de legislació processal, i al seu preàmbul s'afirma: *“Aquest Reial decret aborda el procediment esmentat. D'aquesta manera, s'estableixen les bases d'actuació que garanteixin no només la qualitat de la perícia, sinó també un procediment que determini l'institut competent per a l'emissió del dictamen quan se li sol·liciti, així com les regles que s'hagin de seguir per assegurar la màxima objectivitat i qualitat en els resultats del peritatge. A més, per a una garantia de qualitat i d'igualtat de tracte més gran en qualsevol part del territori de l'Estat, és necessari establir una normativa comuna que reguli la petició pericial i el procediment per a la realització de les proves i els informes de manera que s'apliquin unes normes mínimes a tots els instituts de medicina legal i ciències forenses, independentment de la seva comunitat autònoma.”*

Pel que fa a l'articulat del Projecte d'ordre, com a consideració prèvia de caràcter general i per a una millor tècnica normativa de la disposició projectada, s'observa que caldria numerar els paràgrafs que conformen el text del Projecte.

A l'article 1, al títol, després de *“preus”* se suggereix afegir *“públics”*.

El paràgraf primer de l'article 1 del Projecte fixa *“els preus públics com a contraprestació de les perícies efectuades, a sol·licitud del subjecte perjudicat o de l'entitat asseguradora, de mutu acord o únicament a instància de part, per l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya, en les reclamacions extrajudicials per fets relatius a la circulació de vehicles de motor, d'acord amb els imports que es determinen a l'annex d'aquesta Ordre”*.

En aquest punt cal recordar que el Reial decret 1148/2015, de 18 de desembre, en regular el procediment de sol·licitud, elaboració i emissió d'informes pericials, estableix que: *“La sol·licitud la poden formular de comú acord l'entitat asseguradora i el subjecte perjudicat, i la pot presentar qualsevol dels dos. També la pot formular i presentar el subjecte perjudicat únicament a instància seva, cas en què l'IMLCF ho ha de comunicar immediatament a l'entitat asseguradora.”* (article 4.1 del Reial decret).

Per tant, entenem que el paràgraf primer de l'article 1 del Projecte d'ordre, en preveure que es fixen els preus públics com a contraprestació de les perícies efectuades *“a sol·licitud del subjecte perjudicat o de l'entitat asseguradora, de mutu acord o únicament a instància de part”*, no s'ajusta al que estableix l'article 4.1 del Reial decret 1148/2015, per la qual cosa caldria suprimir l'incís transcrit o bé fer referència als *“particulars”* com així es fa referència al títol del Projecte d'ordre i com també es feia referència a l'anterior article 1 del Projecte d'ordre.

Al paràgraf segon de l'article 1, on diu *“La determinació de la quantia a abonar...”*, se suggereix *“La determinació de la quantia dels preus públics a abonar...”*.

El paràgraf tercer de l'article 1 preveu que *“La determinació del preu públic és única per a cada perícia i inclou tots els informes que emeti l'Institut, no així les proves complementàries”*. Per a una major adequació al que estableix l'article 14.2 del Reial decret 1148/2015¹, es proposa la redacció següent del referit paràgraf tercer: *“3. El preu públic és únic per a cada perícia, i inclou tots els informes de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya que siguin necessaris per determinar i mesurar les seqüeles i les lesions temporals. No inclou les proves complementàries que s'hagin de fer en centres mèdics o hospitalaris.”*

L'annex del Projecte fixa els tipus de perícia i els preus: Perícia lesions sense ingrés hospitalari: 80 euros; perícia lesions amb ingrés hospitalari igual o inferior a 72 hores: 150 euros, i perícia lesions amb ingrés hospitalari superior a 72 hores: 350 euros.

En relació amb els preus públics, cal fer notar que s'ha rebaixat la seva quantia respecte de l'anterior versió del Projecte d'ordre. Així, per a la “perícia lesions sense ingrés hospitalari” la quantia passa de 350 a 80 euros, per a la “perícia lesions amb ingrés hospitalari inferior a 72 hores”, passa de 400 a 150 euros, i per a la “perícia lesions amb ingrés hospitalari superior a 72 hores” passa de 500 a 350 euros.

Val a dir que els imports ara fixats pel Projecte d'ordre són els mateixos que els fixats per l'Ordre JUS/127/2016, de 8 de febrer, per la qual es fixen els preus públics de les perícies efectuades pels instituts de medicina legal i ciències forenses a sol·licitud de particulars, en les reclamacions extrajudicials per fets relatius a la circulació de vehicles a motor (BOE de 10.02.16), com també pel Decret 47/2016, de 21 d'abril, pel qual es fixen els preus públics corresponents a les perícies efectuades, a sol·licitud de particulars, per

¹ L'article 14.2 del Reial decret 1148/2015 preveu: *“2. El preu públic és únic per a cada perícia, i inclou tots els informes de l'IMLCF que siguin necessaris per determinar i mesurar les seqüeles i les lesions temporals. No inclou les proves complementàries que s'hagin de fer en centres mèdics o hospitalaris.”*

l'Institut de Medicina Legal de Galícia en les reclamacions extrajudicials per fets relatius a la circulació de vehicles a motor (DOG de 2.05.16).

Pel que fa a la justificació dels nous imports adoptats pel Projecte, a la memòria complementària de 26 de maig de 2016, únicament es diu que *“s’ha reconsiderat a la baixa l’import dels preus que ara són els mateixos que els establerts a l’Ordre estatal JUS/127/2016, de 8 de febrer. Es modifica per tant l’annex de la disposició projectada”*, tanmateix, fora desitjable una justificació més extensa, per tal com cal tenir en compte que, pel que fa a les quanties dels preus públics, l’article 1.3-4 del Text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, estableix que els preus públics es fixen de manera que, com a mínim, cobreixin els costos originats per la prestació dels serveis o per la realització de les activitats gravats (apartat 1), i que si hi ha raons socials, benèfiques, culturals o d’interès públic que ho justifiquin, es poden fixar preus públics de nivell inferior de l’indicat en l’apartat 1, un cop adoptades les previsions pressupostàries necessàries per cobrir la part de cost subvencionat (apartat 2).

L’article 2 del Projecte, de nova redacció, fa referència al procediment de sol·licitud i comunicacions.

D’acord amb el paràgraf primer de l’article 2: *“La sol·licitud la poden formular de comú acord l’entitat asseguradora i el subjecte perjudicat, i la pot presentar qualsevol dels dos. També la pot formular i presentar el subjecte perjudicat únicament a instància seva, cas en que l’Institut ho ha de comunicar immediatament a l’entitat asseguradora”*, regulació aquesta que s’adequa al que estableix l’article 4.1 del Reial decret 1148/2015. Únicament, com a qüestió formal, després de *“l’Institut”* se suggereix afegir *“de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya”*.

D’altra banda, el paràgraf primer de l’article 2 preveu que *“Per a cada supòsit es disposa d’un formulari oficial de sol·licitud, disponible al web de Tràmits de la Generalitat de Catalunya (gencat.cat/tramits).”*

D’acord amb els apartats 1, 2 i 3 de l’article 2 del Projecte (s’haurien de renumerar):

“2.1. En el cas de les sol·licituds formulades i presentades per les entitats asseguradores, de comú acord amb el subjecte perjudicat, cal tramitar-les obligatòriament per mitjans telemàtics a través de la pròpia web de Tràmits de la Generalitat de Catalunya. Totes les comunicacions i notificacions posteriors a la sol·licitud que realitzi l’Institut amb les entitats asseguradores s’han de fer íntegrament per mitjans telemàtics.

2.2. Les sol·licituds formulades i presentades pel subjecte perjudicat, únicament a instància seva, es poden tramitar de forma telemàtica o bé de forma presencial, segons esculli la persona interessada. Les posteriors comunicacions de l’Institut amb el subjecte perjudicat s’han de fer pel mitjà que la persona hagi assenyalat en la seva sol·licitud, sense perjudici del seu dret a canviar el canal de comunicació amb l’administració en qualsevol moment.

2.3 En el cas que la sol·licitud l’hagi formulat i presentat el subjecte perjudicat, de mutu acord amb l’entitat asseguradora o sense, i l’Institut no disposi de les dades per a

comunicar-se telemàticament amb l'entitat, s'ha de realitzar una única comunicació per mitjà postal per a obtenir aquestes dades i es continua la resta del procediment de forma telemàtica.

L'Institut ha de conservar les dades comunicades per l'entitat asseguradora a efectes de notificació per a altres procediments de sol·licitud de perícia en què la mateixa entitat sigui part interessada, sense perjudici que puguin ser actualitzades o modificades per la pròpia entitat en qualsevol moment.”

Es considera que l'obligatorietat que s'hi estableix a l'apartat 1 a fi de relacionar-s'hi (les entitats asseguradores) només per mitjans electrònics és conforme a dret, per raó que l'article 27.6 de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics permet que les administracions públiques puguin establir reglamentàriament l'obligatorietat de comunicar-se amb elles emprant només mitjans electrònics si es donen determinades condicions, que concorren en el cas examinat². En efecte, en el cas present es donen les circumstàncies de capacitat econòmica i tècnica i/o dedicació professional per obligar a una comunicació només per mitjans electrònics.

Igualment, no planteja qüestions de legalitat la previsió de l'apartat 2 d'acord amb el qual les sol·licituds formulades i presentades pel subjecte perjudicat, únicament a instància seva, es poden tramitar de forma telemàtica o bé de forma presencial, segons esculli la persona interessada, sense perjudici del seu dret a canviar el canal de comunicació amb l'administració en qualsevol moment, i que s'até a les previsions de l'article 27.1 de la Llei 11/2007³.

Pel que fa a l'apartat 3 i al paràgraf final de l'article 2, com a qüestió formal se suggereix afegir “asseguradora” després d’*entitat*”.

L'article 3 del Projecte (anterior article 2), es dedica a l'emissió de l'informe.

Com a qüestió formal, se suggereix afegir “pericial” després de “l'informe”.

En relació al contingut d'aquest precepte, val a dir que ha estat objecte de modificació ateses les observacions formulades a l'informe jurídic de 25 d'abril de 2016, per raó que l'anterior redacció no s'adequava al que estableix l'article 16.2 del Reial decret 1148/2015, d'acord amb el qual: “2. *L'IMLCF ha de lliurar l'informe pericial al subjecte perjudicat en tot cas, sense perjudici que en el supòsit d'impagament del preu públic ho comuniqui a la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia o a la unitat de la comunitat autònoma competent perquè iniciï el procediment de reclamació en via de*

² L'article 27.6 de la Llei 11/2007 estableix: “6. *Per reglament, les administracions públiques poden establir l'obligatorietat de comunicar-se amb aquestes utilitzant només mitjans electrònics, quan els interessats es corresponguin amb persones jurídiques o col·lectius de persones físiques que amb motiu de la seva capacitat econòmica o tècnica, dedicació professional o altres motius acreditats tinguin garantit l'accés i disponibilitat dels mitjans tecnològics necessaris.*”

³ L'article 27.1 de la Llei 11/2007 estableix: “1. *Els ciutadans poden escollir en tot moment la manera de comunicar-se amb les administracions públiques, sigui o no per mitjans electrònics, excepte en els casos en que d'una norma amb rang de Llei s'estableixi o infereixi la utilització d'un mitjà no electrònic. L'opció de comunicar-se per uns mitjans o altres no vincula el ciutadà, que en qualsevol moment pot optar per un mitjà diferent de l'inicialment elegit.*”

constrenyiment”, i, en el mateix sentit, l'article 12.3 del Reial decret estableix que: “*El lliurament [de l'informe] s'ha d'efectuar fins i tot en el supòsit de falta de pagament del preu públic, sense perjudici del que estableix l'article 16*”.

Així, la nova redacció del paràgraf primer de l'article 3 del Projecte preveu que l'Institut ha de lliurar l'informe pericial al subjecte perjudicat i a l'entitat asseguradora en tot cas, fins i tot en el supòsit de falta de pagament del preu públic, sense perjudici de comunicar-ho a la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia perquè iniciï el procediment de reclamació en via de constrenyiment, redacció aquesta que no planteja qüestions de legalitat.

El nou paràgraf segon de l'article 3 preveu que l'informe, que ha de tenir el contingut mínim establert a l'article 11 del Reial decret 1148/2015, de 18 de desembre, pot ser objecte d'aclariment d'acord amb el model que consta publicat al portal web de l'Administració de justícia.

Certament, l'article 11.1 del Reial decret 1148/2015 estableix el contingut mínim de l'informe pericial i l'apartat 3 del referit article 11 estableix que “*L'informe ha d'utilitzar el model que estableix a aquest efecte l'annex II [del Reial decret], que pot ser modificat per la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia i s'ha de publicar en el portal d'Internet de l'Administració de justícia. No obstant això, cada comunitat autònoma que hagi rebut els traspessos de funcions i serveis en relació amb els mitjans materials de l'Administració de justícia pot elaborar i modificar el seu propi model, sempre que contingui com a mínim la informació que estableix l'apartat anterior, i s'ha de publicar en els llocs web que determinin.*”.

Així doncs, no s'observen qüestions de legalitat al paràgraf segon de l'article 3 del Projecte. Tanmateix, se suggereix la modificació de l'incís “*pot ser objecte d'aclariment d'acord amb el model que consta publicat*” per tal de fer més entenedora la redacció del paràgraf. Així mateix, se suggereix afegir l'adreça web del portal de l'Administració de justícia.

Per acabar, el darrer paràgraf de l'article 3, disposa que “*la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia, mitjançant l'Institut, pot establir les seves pròpies normes per garantir el control de qualitat dels informes, sense perjudici de les fixades a l'article 12 del Reial Decret 1148/2015, de 18 de desembre.*”. Val a dir que l'article 12 del Reial decret 1148/2015 regula el control de qualitat dels informes emesos pels instituts de medicina legal i ciències forenses per tal d'assegurar la qualitat en els resultats del peritatge, sense perjudici que, com prescriu l'apartat 2 de l'article 12 “*No obstant això, les comunitats autònomes que hagin rebut els traspessos de funcions i serveis en relació amb els mitjans materials de l'Administració de justícia poden establir les seves pròpies normes per garantir el control de qualitat dels informes.*”, previsió aquesta que es vol recollir al Projecte d'ordre, tanmateix de manera incorrecta, a criteri d'aquesta Assessora, ja que s'està establint una habilitació normativa a favor de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia, quan aquest òrgan no pot aprovar normes en exercici de la potestat reglamentària.

L'article 4 del Projecte (anterior article 3) es dedica al pagament del preu públic.

Com a qüestió formal, al títol se suggereix afegir “del preu públic”.

El paràgraf primer preceptua que l'entitat asseguradora que hagi emès l'oferta motivada és l'obligada al pagament del preu públic establert en l'Ordre. Aquest paràgraf, de nova redacció, no planteja cap problemàtica i s'adequa a allò que estableix l'article 15 del Reial decret 1148/2015, d'acord amb el qual l'entitat asseguradora que hagi emès l'oferta motivada és l'obligada al pagament del preu públic derivat de la realització dels informes pericials a què es refereix el Reial decret.

El paràgraf segon de l'article 4 preveu que l'Institut, un cop rebuda la sol·licitud, ha de revisar la documentació per determinar quin preu públic li correspon, d'acord amb els barems establerts a l'annex d'aquesta Ordre, i ha de requerir per mitjans telemàtics a l'entitat obligada el pagament efectiu del preu corresponent.

El paràgraf tercer preveu, com ja establí l'anterior versió del Projecte, que el pagament del preu públic ha de fer-se mitjançant l'ingrés corresponent al compte restringit d'ingressos del Departament de Justícia.

Per acabar, el paràgraf quart, de nova redacció, estableix que el termini de pagament voluntari és de 15 dies des de la data de notificació del requeriment del pagament, a partir del qual s'ha de donar trasllat directament i sense més tràmit a la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia per iniciar la via de constrenyiment. Pel que fa al termini de pagament, cal recordar que l'article 3.4 del Reglament sobre taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret 277/1999, de 28 de setembre, estableix que els terminis d'ingrés dels preus públics són els que assenyalen les diferents normes que els creen i regulen.

L'article 5 del Projecte preveu, com ja ho feia l'anterior text, que la devolució de l'ingrés del preu públic efectuat és procedent d'acord amb el que estableix la normativa sobre taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya. S'ha afegit un incís final d'acord amb el qual la devolució serà procedent “*sempre i quan no es realitzi la prestació del servei per causa no imputable a l'obligat al pagament, d'acord amb la normativa vigent*”, previsió aquesta que no planteja cap problemàtica i que és idèntica al que també preveu l'article 5.1 de l'Ordre del Ministeri de Justícia JUS/127/2016, de 8 de febrer, per la qual es fixen els preus públics de les perícies efectuades pels instituts de medicina legal i ciències forenses a sol·licitud de particulars, en les reclamacions extrajudicials per fets relatius a la circulació de vehicles a motor.

D'acord amb el darrer paràgraf de l'article 5 del Projecte l'entitat asseguradora ha de sol·licitar la devolució a través del model de sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts per perícies de l'Institut disponible al web de Tràmits de la Generalitat de Catalunya (gencat.cat/tramits), a través dels mitjans i en els termes establerts legalment.

L'article 6 del Projecte, de nova redacció, estableix que els actes administratius derivats de la gestió i recaptació dels preus públics objecte de l'Ordre poden ser objecte de recurs

segons els procediment d'impugnació dels actes administratius previst a la legislació sobre procediment administratiu comú de les administracions públiques. L'esmentat precepte no planteja qüestions de legalitat i és similar al que preveu l'article 6 de l'Ordre JUS/127/2016.

Per acabar, el Projecte d'ordre es completa amb una disposició final que preveu que l'ordre entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, respecte de la qual cal reiterar l'observació formulada a l'informe jurídic de 25 d'abril, en el sentit que no s'ha justificat a la memòria la supressió de la *vacatio legis*. A aquest respecte entenem que la unitat promotora hauria de justificar aquesta previsió, per tal, com recorda la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora, cal tenir present que l'article 111-10 del Codi civil de Catalunya, preveu un termini general de *vacatio legis* de 20 dies, de manera que s'ha de considerar que l'entrada en vigor immediata de les disposicions normatives té caràcter excepcional, motiu pel qual cal justificar aquesta previsió.

3.- CONCLUSIONS

Vista la Memòria complementària de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia de 26 de maig de 2016, i analitzat el *Projecte d'ordre per la qual es fixen els preus públics de les perícies efectuades a sol·licitud de particulars per l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya, en les reclamacions extrajudicials per fets relatius a la circulació de vehicles de motor*, aquesta Assessoria Jurídica l'informa favorablement, per tal que es continuï la seva tramitació, sens perjudici que es tinguin en consideració les observacions realitzades en aquest informe.

Adelaida González Agudo
Advocada de la Generalitat
Assessoria Jurídica

Carles Miquel García Rojo
Advocat de la Generalitat
Cap de l'Assessoria Jurídica

Ref: AJ-aga 16D111